CZĘŚĆ XLVI — № 96. ROK 23 — (1852.)

TYGODNIK PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena: ROCZNA w Rossyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. PÓŁROCZNA 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, $\frac{12}{24}$ Grudnia.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{11}{23}$ Grudnia.

NOWINY DWORU.

W przeszły Poniedziałek, 8 Grudnia, Sprawujący interesa Króla Jmci Saskiego, hrabia *Vitzthum von Eckstaedt* miał zaszczyt być przedstawionym J. C. Wysokości W. X. Cesarzewiczowi Następcy.

Następnie, lord *Napier*, Pierwszy Sekretarz Poselstwa W. Brytańskiego, xiążę *Souzzo*, Sekretarz Poselstwa Greckiego, P. *Strachey*, urzędnik Poselstwa W. Brytańskiego, P. *Sa Barbosa*, urzędnik Poselstwa Brezylskiego, Vice-hrabia *Yonghe d'Ardoie*, Konsul Jeneralny Belgijski i hrabia Alfred *Potocki*, Szambelan J. C. K. Apostolskiej Mości, mieli zaszczyt być przedstawionemi J. C. Wysokości.

W przeszły Wtorek, 9 Grudnia, Lady *Napier* małżonka Pierwszego Sekretarza Poselstwa Brytańskiego, hrabina *de Bylandt*, małżonka Sekretarza Poselstwa Niderlandskiego, i hrabina *de Luxbourg*, małżonka urzędnika Poselstwa Bawarskiego, mieli zaszczyt być przedstawionemi N. Cesarzowej Jmci.

Następnie lord *Napier*, xiążę *Souzzo*, P. *Strachey*, P. *Sa Barbosa*, vice-hrabia *Yonghe d'Ardoie* i hrabia Alfred *Potocki*, mieli również zaszczyt być przedstawionemi N. Cesarzowej.

Przez Rozkaz dzienny Cesarski w Wydziale służby Cywilnej, z dnia 6 Grudnia, wydany w Petersburgu, zostają mianowani: Członek Rady Państwa, Prezydujący w Radzie Moskiewskiej Cesarskiego Domu Wychowania, Rzeczywisty Radzca Tajny xiążę *Golicyn*, Rzeczywistym Radzcą Tajnym 1 klassy, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; — Dyrektor Departamentu stosunków Wewnętrznych Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Zarządzający Archiwum Państwa przy tém Ministerstwie, Rzeczywisty Radzca Stanu *Hilferding*, Radzcą Tajnym; — Radzca Missyi w Konstantynopolu i tymczasowo Sprawujący interessa przy Porcie Ottomańskiej, Radzca Stanu Kamer-junker *Ozierow*, Rzeczywistym Radzcą Stanu; — Sekretarz Stanu dla przyjmowania prośb do Tronu zanoszonych Radzca Tajny xiążę *Golicyn*, Członkiem Rady Państwa z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; — Kurator Honorowy S.-Petersburskiej Rady Opiekuńczej Cesarskiego Domu Wychowania, Koniuszy Dworu *Czertkow*, Senatorem; — Urzędnik do szczególnych poleceń przy Kuratorze Honorowym tejże Rady, hrabi Wielhorskim, Radzca Stanu *Jesipow*, Referentem Kommisyi ustanowionej dla zarządu sprawami Opieki nad dziećmi J. C. W. W. X. Maryi Mikołajowny, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków.

— Przez Reskrypta Cesarskie, z dnia 6 Grudnia, najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Św. Andrzeja Apostoła, Jenerał-adjutant, Dyrektor Cesarskiej Wojennej Akademii, Członek Rady Wojennej, Jenerał Artylleryi *Suchozanet 1* i Jenerał-adjutant, Dowodzca Odddzielnego Orenburgskiego korpusu, Jenerał-Gubernator Orenburski i Samarski, Jenerał jazdy *Perowski*; — Św. Włodzimierza 1 klassy, Wielki Koniuszy, Prezes Kantoru Stajeń Cesarskich baron *Friedericks*.

Wyciąg z Rozkazów dziennych Głównego Zwierzchnika wojskowych zakładów Wychowania, z dnia 28 Października 1852 roku.

«Nie wszyscy z przybywających do pułku Szlacheckiego, dla ukończenia kursu nauk, uczniów korpusów kadetskich

Gubernijalnych, zdają w sposób zupełnie zaspokajający examen ze wszystkich przedmiotów nauczanych. Ci, którzy okazywali się słabemi w niektórych przedmiotach, otrzymywali pozwolenie Zwierzchności Szlacheckiego pułku, stawania do powtórnego examinu. Takim sposobem, w roku bieżącym, pozwolono było zdawać nowy examen przeszło stu kadetom, skutkiem czego examina trwały około sześciu tygodni. Szkodliwe następstwa dwukrotnego examinu są: naprzód, iż opóźniają rozpoczęcie uczebnego kursu, a powtóre, że kadeci, rachując na nie, niedbale gotują się do istotnego examinu. Z tych powodów powtórne examinowanie w pułku Szlacheckim kadetów przybywających z korpusów Gubernijalnych, zostaje zabronione.»

— Z powodu małej liczby podróżujących, powtórne wieczorne pociągi osobowe czyli passażerskie na drodze żelaznej Petersbursko-Moskiewskiej, które wyprawiane były z Petersburga we Wtorki i Czwartki, o godzinie 8 po południu, zaprzestają wychodzić do nowego rozporządzenia.

— Od Ministerstwa Skarbu wydany został w dniu 6 Listopada przywilej wyłączny na lat sześć dymisyonowanemu Pułkownikowi *Szipow*, na wprowadzenie do Rossyi ciągnionych wałów miedzianych dla drukowania perkalów według metody używanej w Anglii.

— Po 7 Grudnia zostawało chorych na cholerę w Petersburgu 512 — w ciągu doby zachorowało 49 — wyzdrowiało 21 — umarło 20 — po 8 Grudnia pozostało chorych 520.

W ciągu doby zachor. 45 — wyzdr. 20 — umarło 18 — po 9 Grudnia pozostało chorych 527.

W ciągu doby zachor. 67 — wyzdr. 42 — umarło 22 — po 10 Grudnia pozostało chorych 530.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 4 (16) Grudnia.

ROZKAZ DO ZARZĄDU CYWILNEGO KRÓLESTWA POLSKIEGO,

Z dnia 7 (19) Listopada 1852 r.

Przez postanowienia Namiestnika Królestwa,

W Zarządzie Warszawskiego Wojennego Jeneral-Gubernatora, mianowani: Sekretarz Wydziału Kontroli Służących Sekretarz Gubernijalny Brodzki, pełniącym obowiązki Komisarza Policyi Wykonawczej Cyrkułu 2 miasta Warszawy.

Przez postanowienia Rady Administracyjnej,

W Wydziale Kommisyi Rządowej Sprawiedliwości, mianowani: Archiwaryusz Archiwum Głównego Królestwa Walenty Hubert, pełniącym obowiązki Naczelnika w temże Archiwum i Pisarz Sądu pokoju Okręgu Tykocińskiego Bolesław Majewski, pełniącym obowiązki Podsędka w tymże Sądzie.

W Najwyższej Izbie Obrachunkowej, mianowani: pełniący obowiązki Nadkontrolera Naczelnika Sekcyi, Radzca Kollegialny Jakób Knoll, pełniącym obowiązki Assesora Naczelnika Wydziału; pełniący obowiązki Starszego Buchhaltera, Radzca Dworu Ignacy Lewandowski, pełniącym obowiązki Nadkontrolera Naczelnika Sekcyi; pełniący obowiązki Starszego Kontrolera, Assesor Kollegijalny Antoni Pawłowski, pełniącym obowiązki Starszego Buchhaltera; pełniący obowiązki Kontrolera Radzca Honorowy Jan Kulesza, pełniącym obowiązki Starszego Kontrolera; pełniący obowiązki Młodszego Buchhaltera, Radzca Honorowy Karol Zalewski, pełniącym obowiązki Kontrolera; pełniący obowiązki Młodszego Kontrolera, Radzca Honorowy Antoni Duket, pełniącym obowiązki Młodszego Buchhaltera i pełniący obowiązki Starszego Pomocnika Kontrolera, Sekretarz Gubernijalny Grzegorz Budziłowicz, pełniącym obowiązki Młodszego Kontrolera, — wszyscy ze starszeństwem od 21 Października (2 Listopada) 1852 roku.

Przez rozporządzenia Kommisyj Rządowych i władz oddzielnych,

W Wydziale Kommisyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, mianowani: pełniący obowiązki Lekarza miasta Sierpca, Lekarz Roman Londyński, pełniącym obowiązki Lekarza powiatu Radzyńskiego, i wolno-praktykujący Lekarz 3 klassy Jan Gronau, pełniącym obowiązki Lekarza miasta Brzezin.

Przeniesiony, na własne żądanie: pełniący obowiązki Lekarza miasta Brzezin, Lekarz 1 klassy Ludwik Sowiński, na pełniącego obowiązki Lekarza miasta Sierpca.

Zatwierdzony: zastępczo pełniący obowiązki Sekretarza biura Rady Lekarskiej Daniel Turno, pełniącym obowiązki tegoż urzędu.

W Wydziale Kommisyi Rządowej Sprawiedliwości, mianowani: Podpisarz Sądu pokoju Okręgu Gostyńskiego Jan Skłodowski, pełniącym obowiązki Assesora Sądu Policyi Poprawczej Wydziału Płockiego; Podpisarz Sądu pokoju Okręgu Stopnickiego Juljan Włocki, pełniącym obowiązki Assesora Sądu Policyi Poprawczej Wydziału Jędrzejowskiego; Adjunk Prawny do spraw fiskalnych w Rządzie Gubernijalnym Warszawskim Zenon Wroński, pełniącym obowiązki Assesora Sądu Policyi Poprawczej Wydziału Radomskiego; b. Applikant Sądowy a na teraz Komornik przy Trybunale Cywilnym gubernii Warszawskiej w Warszawie Machnikowski, pełniącym obowiązki Podpisarza Sądu pokoju Okręgu Gostyńskiego; Applikant Sądowy przy Trybunale Cywilnym gubernii Radomskiej w Kielcach Antoni Jopkiewicz, pełniącym obowiązki Podpisarza Sądu pokoju Okręgu Stopnickiego.

W Okręgu Naukowym Warszawskim, mianowani: Wikaryusz przy Kościele Parafialnym w Piotrkowie, Xiądz Jan Jakubowski, Nauczycielem Religii Rzymsko-Katolickiej w Szkole powiatowej Realnej w Piotrkowie i b. Nauczyciel Wołyńskiego Duchownego Seminaryum i Pomocnik Inspektora tegoż Seminaryum, Radzca Honorowy Alexander Mercedin, Starszym Nauczycielem w Szkole powiatowej o 5 klassach w Siedlcach.

W Zarządzie Warszawskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora, mianowani: Sekretarz Oddziału Meldunkowego w Zarządzie Ober-policmejstra miasta Warszawy Jan Pieńkowski, pełn. obow. Sekretarza Wydziału Kontroli Służących; Młodszy Sekretarz Oddziału Paszportowego, Rejestrator Kollegialny Wiktor Choromański, pełn. obow. Sekretarza Oddziału Meldunkowego; Expedytor Biura Policyi Antoni Owerło, pełn. obow. Młodszego Sekretarza Oddziału Paszportowego; Adjunkt Wydziału Śledczego Michał Konstański, pełn. obow. Expedytora biura Policyi; Pomocnik Sekretarza Oddziału Xiąg ludności Karol Daniewski, pełniącym obowiązki Adjunkta Wydziału Śledczego; Kancellista biura Policyi Walenty Rozengarten, pełniącym obowiązki Pomocnika Sekretarza Oddziału xiąg ludności; Sekretarz Straży ogniowej, Sekretarz Gubernijalny Ignacy Dobrski, pełniącym obowiązki Sekretarza do kart pobytu; Sekretarz do kart pobytu Juljan Zieliński, pełniącym obowiązki Sekretarza Straży Ogniowej i Kancellista biura Policyi Rajmund Dobronoki, pełniącym obowiązki Pomocnika Sekreterza w tymże Zarządzie.

Z dnia 18 (30) Listopada 1852 r.

Przez rozporządzenia Kommisyj Rządowych i władz oddzielnych,

W Wydziale Kommisyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, mianowany: Właściciel dóbr Łukasz Berendt, Radzcą Dyrekcyi Ubezpieczeń w powiecie Rawskim do Okręgu Brzezińskiego.

W Wydziale Kommisyi Rządowej Przychodów i Skarbu mianowani: spadły z etatu Kontroler Komory Podłęże Adam Zawadzki, pełniącym obowiązki Pisarza Magazynu Solnego w Kidulach, i spadły z etatu Kontroler Skarbowy w Żarkach Mikołaj Woszczyński, pełniącym obowiązki Dziennikarza Urzędu Loteryi.

Przeniesieni dla dobra służby: Kontroler Skarbowy Okręgu Częstochowskiego Antoni Śliwiński, na pełniącego obowiązki Kontrolera Skarbowego Okręgu Wieluńskiego, i Kontroler Skarbowy Okręgu Miechowskiego Stanisław Hanusowski, na pełniącego obowiązki Kontrolera Skarbowego Okręgu Częstochowskiego.

W Najwyższej Izbie Obrachunkowej, mianowani: pełniący obowiązki Młodszego Pomocnika Kontrolera, Sekretarz Gubernijalny Stanisław Bronikowski, pełniącym obowiązki Starszego Pomocnika Kontrolera i pełniący obowiązki Starszego Kancellisty, Rejestrator Kollegialny Zygmunt Stelmowski, pełniącym obowiązki Młodszego Pomocnika Kotrollera, ze starszeństwem od dnia 21 Października (3 Listopada) 1852 r.

=

Od dnia 6 do 13 zeszł. miesiąca stan cholery w różnych punktach Królestwa, był następujący: pozostało w ogóle chorych 531, zachorowało 662, wyzdrowiało 590, umarło 262, pozostało w kuracyi 341. W ciągu wspomnionego tygodnia w Warszawie jedna tylko osoba zachorowała na cholerę i ta umarła.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

SZWECYA.

STOCKHOLM, *3 Grudnia.* Radość niewymowna panuje w naszej stolicy. Przedwczora, w rocznicę urodzin Króla Jmci, ogłoszony został następujący biulletyn: «Jego Królewska Mość poprawując się stopniowo na zdrowiu przez dni ostatnie, przepędził dzisiejszą noc spokojnie. Gorączka zupełnie przeszła, i można rzec, że już nastąpiło powracanie do zdrowia (convalescentia).»

Nigdy nie obchodzono z podobnym entuzyazmem urodzin Królewskich we wszystkich klassach ludności. Słowo *wracanie do zdrowia*, którego lekarze nie poważali się dotąd użyć, obudza teraz tym większe nadzieje, im dłużej ociągano się z obwieszczeniem tego faktu. Wieczorem sala teatralna była wspaniale oświetlona, publiczność domagała się hymnu narodowego i odśpiewała go z wielkim zapałem. *(P. P.)*

NIEMCY.

WIEDEŃ, *9 Grudnia.* Dziś P. de Bruck, opatrzony w potrzebne umocowania, do swego szczególnego poslannictwa, miał wyjechać z Wiednia do Berlina. *(J. de S.-P.)*

— Ponawia się pogłoska o zdjęciu stanu oblężenia i zapewniają, że zdjęcie takowe będzie obwieszczone w dniu Nowogo Roku. *(J. de S.-P.)*

— W tych dniach przejechało przez Wiedeń kilku gońców, wiozących do Konstantynopola protestacye Mocarstw Europejskich przeciw zakazowi żeglugi po Bosforze. (Patrz № poprzedzający, Turcya.) Od Rządu Austryackiego wyprawiony też został goniec z notą w tymże przedmiocie. *(P. P.)*

BERLIN. W dniu 11 Grudnia Król Jmć przyjął w zamku Bellevue hrabię de Thun i P. Prokesch, z których pierwszy złożył swe listy wierzytelne jako nowy Poseł Austryacki, a ostatni, listy odwołujące go z tejże posady. Obaj ci dyplomaci mieli następnie zaszczyt obiadować u Króla Jmci w Sans-souci. *(J. de S.-P.)*

FRANKFURT, *12 Grudnia.* W Dzienniku Frankfurtskim niemieckim czytamy:

«Poseł Pruski przy Związku Niemieckim, prezydujący tymczasowo na Sejmie, udzielił mu na ostatniém posiedzeniu wiadomość o zmianie formy Rządu we Francyi, którą odebrał od margrabi de Tallenay, dotychczasowego Posła Rplitej Francuzkiej przy Związku Niemieckim. Przyjaźnie odpowiedziano na to obwieszczenie Dyplomaty Francuzkiego i oświadczono mu, że dawne z nim stosunki będą utrzymane na stopie współurzędowej do nowego rozporządzenia. Co do uznania nowego Cesarstwa Francuzkiego, takowe nie może nastąpić, aż dopiero po uznaniu tej formy przez Państwa składające Związek. *(J. de S.-P.)*

— Pogłoska o odwołaniu margrabi de Talleney przez Rząd Francuzki nie przestaje tu krążyć. *(J. de S.-P.)*

— Donoszą ze Stuttgardtu, z dnia 9 Grudnia o przybyciu tam nowego Posła Pruskiego, hrabi von Seckendorff.

*

ANGLIJA.

LONDYN, *10 Grudnia*. W rozprawach wstępnych nad budżetem wniesionym przez Ministra Skarbu zapowiedziane zostały rozmaite cząstkowe poprawy i dodatki. Wczora P. Disraeli powtórzył to, co na początku zapowiedział, że odrzucenie pierwszego artykułu budżetu, mianowicie podatku od domów, będzie hasłem Gabinetu do usunięcia się od urzędowania. *(J. de S.-P.)*

Izba przyjęła wniosek P. Wilson, który żądał złożenia papierów, tyczących się skutków, jakie wywarło prawo wolnego handlu na cukry kolonijalne. *(l. de S.-P.)*

—

Morning Post zapewnia, że Parlament odroczy się z powodu świąt Bożego Narodzenia w dniu 15 lub 16 Grudnia, aż do połowy Lutego. *(J. de S.-P.)*

— *Times* w numerze z dnia 6 Grudnia krytykuje z wielu względów plan finansowy Pana Disraeli, a szczególniej poczytuje go trudnym do wykonania, co do poboru podatków od domów przynoszących 10 funt. sterlingów, i od dochodów z rzemiosł i przemysłów, wynoszących nie więcej nad 50 funtów sterlingów. *Times* mniema, że rozciągnienie podatku na ludzi mających tak mały dochód roczny, spowoduje wszelkiego rodzaju wybiegi i fałsze, gdyż każdy z nich będzie starał się zakryć swój dochód i wyłamać się jakimkolwiek sposobem, zwłaszcza, że ludziom tak ograniczonego majątku trudno będzie wpoić przekonanie o potrzebie podatku, naprzykład dla powiększenia marynarki i środków obrony kraju.

Times nadewszystko powstaje na nierówność podatku od dochodów ziemskich, jeżeli prawo ogólne nie będzie rozciągnięte na Irlandyą, gdzie Panowie angielscy, mający ogromne dobra, nie mają od nich wnosić żadnej opłaty; «W naszych czasach, (mówi Gazeta), budżet, żeby się mógł utrzymać, powinien być ściśle *sprawiedliwym*, w takim tylko razie, P. Disreli może się spodziewać spółdziałania Parlamentu i kraju, jeżeli plan swój urównoważy i zastosuje do zasad słuszności bezwzględnej.» *(J. de S.-P.)*

— *Standard* donosi, że żółta gorączka zjawiła się już i na drugim okręcie *Medwey*, przybyłym z Antyllów do Portu Southampton. Okręt ten, stosownie do rozkazów odebranych z Londynu, pozostanie na rzece przed wejściem do Portu. *Medwey* przywiózł miljon dollarów w gotowiznie i 38,000 dollarów na wypłatę dywidendy Mexykańskiej. Podróżni otrzymali pozwolenie wylądowania, również wylądowane zostały pomienione summy. *(J. de S.-P.)*

Londyn, 11 Grudnia. Na posiedzeniu 10 Grudnia w Izbie Gmin P. Duncombe chciał, ażeby w wyrazie niezadowolenia Izby z nowowniesionego budżetu, rozprawy nad nim były odłożone. Sir L. Bulwer i P. Gladstone oparli się temu, lubo ostatni oświadczył, że będzie głosował przeciw budżetowi.

Gdy na pytanie Pana Duncombe, P. Disraeli oświadczył, że nie tylko z całości budżetu, ale z każdego rozdziału i szczegółu czyni kwestyą Gabinetową, P. Duncombe wniosek swój cofnął, i zawiązały się rozprawy nad samą zasadą planu Ministeryalnego.

Celniejszą ze wszystkich była mowa byłego Ministra, P. Ch. Wood, który mniema, że kraj nie przyjmie Budżetu Pana Disraeli.

Krytykuje on po kolei trzy założenia mowy tego ostatniego, tyczące się interessów żeglugi, kolonij i rolnictwa, potém attakuje zmniejszenie podatku od słodu, jako przynętę rzuconą klassie rolniczej, która nie potrzebuje tej niepożytecznej ofiary ze strony Skarbu. Rezultatem budżetu jest pomnożenie podatków o 2,100,000 funt. sterlingów a utworzenie 2,500,000 zapasu, co daje przewyżki 400,000 funt. sterl. Ta przewyżka nie jest skutkiem samego systematu podatków, ale wynika ze zwrotu pożyczek na roboty publiczne i powinna wpłynąć do kassy Umorzenia długów.

Co do podatku od słodu, Minister Skarbu pomylił się w swoich wyrachowaniach o 550,000 funt. sterlingów. Te dwa szczegóły dostatecznie wykazują słabość całego projektu.

Resztą plan ten nie przedstawia nic nowego; obciąża jednych, żeby ulżyć drugim. Zmniejszenia ceł i podatków (prócz herbaty) źle są obmyślane, a podatek stały, uciążliwy.

W przedmiocie chmielu, Minister poczynił mnóstwo błędów rachunkowych, zresztą całe zmniejszenie podatku od słodu i chmielu pójdzie wyłącznie na zbogacenie piwowarów.

Klassy ubogie po raz pierwszy będą obłożone podatkiem, i mimo twierdzenie Ministra, że nie należy dopuszczać wyłączeń w zasadzie podatku, wyłączenie ma miejsce co do Irlandyi, a to uczyni budżet niepopularnym i nienawistnym. W ogóle budżet ten jest bardzo zły, szafuje na chybi-trafi dochodami Państwa i naraża kredyt krajowy.

(Dalsze rozprawy odłożone na Poniedziałek, posiedzenie trwało do w pół do 1 w nocy.) *(J. de S.-P.)*

—

Pewne poruszenie dało się widzieć na Giełdzie z powodu przesłania do Portsmouth rozkazu, iżby niektóre okręty były w gotowości do odpłynienia. Sądzą, że te okręty pójdą na Morze Śródziemne i że ta wyprawa ma związek ze sprawami Hiszpanii.

Flota, która ma wyjść pod żagle, składa się ze 4 okrętów linijowych, 4 statków parowych wojennych, 4 fregat pierwszej klassy i 2 transportów. (Podług *Constitutionnel* wyprawa ta nie tyczy się wcale Europy; sprawy Indyj i Przylądka dostatecznie ją usprawiedliwiają.) *(P. P.)*

— Trwoga sprawiona w Southampton z powodu żółtej gorączki zdaje się uspokajać. Okręt *Medwey* został odprawiony do kwarantany obserwacyjnej Motherbank i dziś zaprzeczają pogłosce, jakoby przypadki zarazy okazały się były w samém mieście. *(J. de S.-P.)*

Bombay, 17 Listopada. Mówią, że w Afganistanie wybuchnęło powstanie, do którego przyłączyła się i ludność Scindu. *(J. de S.-P.)*

Rangoun, *29 Października*. Nowe posiłki oczekiwane są w Prome. Jeden z wodzów wojsk birmańskich, nazwiskiém Monghoe, poddał się dobrowolnie anglikom, miał bowiem być straconym przez swój Rząd za wyprawę, która mu się nie powiodła; jest to syn jenerała Bandulla, który dowodził Birmanami w poprzedzających kompanijach. *(J. de S.-P.)*

FRANCYA.

PARYŻ, *11 Grudnia*. Obrady Senatu nad wniesionemi projektami od Rządu względem zmian w Konstytucyi i uposażenia Cesarza i jego krewnych, zawsze wzbudzają w Publiczności największy interess. Z tego, co mogło wyparować z tych tajemnych obrad, pokazuje się, że niemało Senatorów, jeżeli nie podnoszą otwartej Oppozycyi, okazują jawny wstręt ku ścieśnianiu zakresu działania Izby Prawodawczej. Szczególniej wzbudza te wstręty i obawy wyłączna władza stanowienia traktatów z krajami obcemi, której Cesarz dla siebie się dopomina. Gdy opinije jego, przyjaźne wolności handlu, są powszechnie wiadome, klassa przemysłowa, dotąd przez taryfę ochraniana, boi się iżby bezwarunkowe spółzawodnictwo z zagranicą nie było otwarte.

Słychać, że te niechęci mają się wyrazić w uchwale o uposażeniu i że cyfrę 30 miljonów, podaną przez marszałka Magnan, Senat zmniejszy do 25 miljonów. *(J. de S.-P.)*

— Monitor powszechny ogłasza Dekret, stanowiący, że na przyszłość monety złote, srebrne i spiżowe, będą wybijane z wizerunkiem Cesarza; na głównej stronie będzie napis «Empereur des Français» — na odwrótnej »Empire Français.» *(P. P.)*

— Innym Dekretem mianowani zostali Komandorami Legii Honorowej PP. Fould, Minister Sekretarz Stanu, Abatucci Minister Sprawiedliwości, Ducos Marynarki, hrabia Fialin de Persigny Spraw Wewnętrznych, Fortoul Oświecenia, Billault Prezes Ciała Prawodawczego, oraz dawni Ministrowie: Rouher, de Royer, Daviel, de Thorigny i Ferdynand Barrot. *(P. P.)*

— Monitor ogłasza nowe wyroki ułaskawień 210 przestępcom politycznym, co, od ogłoszenia Cesarstwa, wynosi ogólną liczbę 702 ułaskawionych. *(P. P.)*

— W liście Królowej Angielskiej, dającym Posłowi w Paryżu nowe umocowania, unikniono tytułu Napoleona III. List zaadressowany jest: «Mojemu dobremu Bratu, Cesarzowi Francuzów.» (A mon bon frère l'Empereur des Français.)

— Jedna korrespondencya gazety Belgijskiej za pewną twierdzi, że Rząd myśli o przywróceniu domow gry publicznej w Paryżu i że ten projekt ma nawet za sobą Prefekta Policyi. Rząd chce tym sposobem położyć koniec grze pokątnej, w którą młodzi ludzie są wciągani przez szulerów pod pozorem obiadów, wieczorów i t. d. *(P. P.)*

— Monitor urzędowy zaprzecza pogłosce, która po raz pierwszy zjawiła się w gazecie Augsburskiej, jakoby Poseł Francuzki w Stambule P. de Lavalette otrzymał instrukcyą, która każe mu domagać się od Porty, iżby nad Tunisem uznane było zwierzchnictwo Francyi. *(J. de S.-P.)*

— Journal des Débats oświadczył się przeciw reformie Konstytucyi Hiszpańskiej, ogłoszonej przez P. Bravo Murillo.

Paryż, *12 Grudnia*. Senat postanowił uchwałę, wyznaczającą Listę Cywilną (wydatki domu Cesarskiego) w ilości 25 miljonów i uposażenie Członków Rodziny Cesarskiej w ilości 1½ miljona franków. *(J. de S.-P.)*

Paryż, *13 Grudnia*. Senat miał posiedzenie wczora pomimo święta niedzielnego i zajmował się rozbiorem projektów zmian w Konstytucyi; przedmiot ten dopiero w przyszły wtorek będzie ostatecznie rozstrzygnięty. *(J. de S.-P.)*

— *Journal des Débats*, mowiąc o rozprawach Izb angielskich, mniema, że dotychczasowe zarzuty przeciw budżetowi Pana Disraeli są tylko podjazdowemi utarczkami dla wygrania na czasie, a w tymże czasie przywodzcy rozmaitych odcieni Oppozycyi, lord Aberdeen, sir J. Graham, lord John Russel i czysto-wolno-handlowcy (freetraders) inaczej zwani Szkołą Manchesterską, porozumiewają się między sobą, dla wciągnienia do związku Lorda Palmerston i złożenia nowego Gabinetu, na przypadek odrzucenia planu finansowego obecnych Ministrów. Wtenczas dopiero jak to nastąpi plan ten będzie stanowczo zaattakowany. *(J. de S.-P)*

— Monitor Armii zapowiada, że wobec panującej spokojności, Armija Paryzka będzie niezwłocznie zmniejszona o kilka bateryj Artylleryi i kilka kompanij inżenjerów. *(P. P.)*

— Minister Hszpański złożył swe nowe listy wierzytelne.

— Okolnik Ministra Marynarki obwieszcza, że na usilne nalegania Rządu Francuzkiego, Królowa Hiszpańska, Dekretem z dnia 19 Października, zrównała całkowicie okręty francuzkie z hiszpańskiemi co do wszystkich opłat portowych.

— Rozkazem Prefekta Policyi zabroniono podawać osobiście prośby Cesarzowi, jadącemu konno lub w powozie; szwajcarowie w pałacu Tuileries upoważnieni są do przyjmowania wszelkich próśb i podań. *(P. P.)*

— Algerya nie jest nigdy zupełnie spokojna; pomiędzy rozmaitemi plemionami zjawiają się ustawnie symptomata rokoszu, potrzebujące rychłego poskromienia, za pomocą wypraw w głąb kraju. W ostatnich czasach jedna z nich, dowodzona przez jenerałów Pelissier i Jussuf, odznaczyła się swietnem powodzeniem. Depesza telegraficzna z Tulonu, z dnia 8 Grudnia donosi, że miasto Laghouat, gdzie się byli zamknęli buntowni arabowie, zostało wzięte szturmem.

— Ab-del-Kader odjechał w przeszłą Sobotę z Amboise z całą swoją rodziną i orszakiem do Lyonu i tegoż wieczora puścił się z Lyonu w dalszą podróż koleją żelazną.

WŁOCHY.

TURYN, *10 Grudnia*. (Przez telegraf.) Posłowi naszemu w Paryżu wyprawione zostały nowe listy wierzytelne.

HISZPANIJA.

Dekretem Królowej, kontrassygnowanym przez Pierwszego Ministra Bravo Murillo, nakazane jest ogłoszenie Budżetu na rok 1853. Budżet ten zacznie być wykonywany od dnia 1 Stycznia bez ujmy modyfikacyom, które mogą

być w nim poczynione przez Izby, mające się zgromadzić 1 Marca (a nie 9 Marca, jak było mylnie doniesiono w gazetach zagranicznych). *(J. de S.-P.)*

— W braku rozbiorów po pismach peryodycznych projektów reformy Konstytucyi, organizuje się silna oppozycya przeciw Pierwszemu Ministrowi, w której wymieniają znakomite imiona, jako jenerałów Narwaez, Marszałka de la Concha, Xięcia de Rivas, Xięcia d'Abrantès, Margrabi de Sivat, Hrabi de San Luis, P. Mon i t. d. P. Martinez de la Rosa nie jest jeszcze wymieniony, ale Gazeta *Espana* donosi, że ten znakomity mąż Stanu przysłał Pierwszemu Ministrowi dymissyą swoję od urzędu Vice-prezesa Rady Stanu.

— Królowa nadała tytuł dziedziczny Xięcia de Baylen, z godnością Granda 1 klassy, spadkobiercy po zeszłym Marszałku Castanos, don Loisowi Carondelet y Castanos, baronowi Carondelet. *(J. de S.-P.)*

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOSCI.

WIEDEŃ, *16 Grudnia.* N. Cesarz Jmć wyjechał wczora wieczorem, przez Pragę i Drezno, do Berlina.

— Dekretem Cesarskim z dnia 7 b. m. zniesione zostało dawne prawo feodalne w Węgrzech, zwane *Aviticitas*, na mocy którego potomek każdego właściciela dóbr ziemskich miał prawo w każdym czasie odzyskać ich posiadanie, za zwrotem summy pierwiastkowego kupna. *(J. de S.-P.)*

— Piszą z Berlina: «Kwestya Celna z pewnością przychodzi do pożądanego rozwiązania. Układy naprzód będą się toczyły między Austryą i Prussami, z których pierwsze Państwo działa zarazem w imieniu krajów skoalizowanych; zasady obustronnie przyjęte, są utrzymanie Zollvereinu, rozszerzonego przez Steuerverein i zawarcie układu handlowego z Austryą. Wiadomość ta jest pewna.» *(J. de S.-P.)*

DREZNO, *7 Grudnia.* (Korrespondencya gazety Kasselskiej.) Wiadomość o zaręczynach J. K. W. Xięcia Alberta Saskiego, (Następcy Tronu Królewsko-Saskiego, synowca Króla Jmci, niemającego dzieci, urodzonego 23 Kwietnia 1828 roku) z Xiężniczką Karolą Waza, wnuczką byłego Króla Szwedzkiego Gustawa IV, (urodz. 5 Sierpnia 1833), potwierdza się. Wzajemne zgodzenie się już zaszło i za tygodni dwa najdalej, uroczyste zaręczyny odbędą się u Dworu Saskiego.

Drezno, 12 Grudnia. Xiążę Albert Saski wrócił do tutejszej stolicy. *(P. P.)*

PARYŻ, *15 Grudnia.* Monitor dzisiejszy ogłasza Uchwałę Senatu przeznaczającą 25 miljonów franków na Listę Cywilną i 1½ miljona na uposażenia Xiążąt i Xiężniczek rodziny Cesarskiej. Co do tych wyznaczeń, żadna cyfra od Rządu nie była wskazana i summa ta przez sam Senat została określona. Co do zmian w Konstytucyi, wniesionych na roztrząśnienie Senatu, wynikły większe trudności, niż się spodziewano. Senat, jak zapewniają, trwa zawsze w swoich wstrętach ku wprowadzeniu ograniczeń co do praw Izby Prawodawczej. Mowią, że Cesarz, widząc z oppozycyi Senatu, że nie może rachować na dawnej partyi konserwatorów co do zmian, jakie chce w Rządzie wprowadzić, zwrócił się do liberalistów i że miał długą rozmowę z P. Carnot. *(J. de S.-P.)*

LONDYN, *14 Grudnia.* Rozprawy w Izbie Gmin nad budżetem, od wypadku których zależy istnienie Gabinetu, zajęły całe wczorajsze posiedzenie; dziś wieczorem lub pózno w nocy dojdzie zapewna do głosowania. *(J. de S.-P.)*

Londyn, 15 Grudnia. (Przez telegraf.) Konsolidy ze 101, spadły na 100⅝. *(J. de S.-P.)*

HISZPANIJA. Stan rzeczy co raz się bardziej wikła i dochodzi do przesilenia. Rząd wydał okolnik zabraniający wszelkiego przygotowawczego zgromadzania się przed wyborami na Parlament. Tymczasem w samej stolicy zawiązało się zgromadzenie tego rodzaju pod prezydencyą Xięcia Narvaez. Za ukazaniem się takiego rozporządzenia Rządu; mnóstwo prośb od Senatorów, deputowanych, jenerałów, ma się podać wprost do Królowej przeciw temu rozporządzeniu.

Ministrowie zapewna nie ustąpią i przedsięwezmą energiczne środki. Gazety hiszpańskie nie zawierają jeszcze wiadomości, która się zawiera w *Assemblée Nationale*, że PP. Narvaez i Martinez de la Rosa skazani zostali na wygnanie, ale ta ostateczność niemniej zdaje się nieuniknioną. Wielkie poruszenie umysłów panowało w Madrycie w chwili odejścia ostatniej poczty 9 Grudnia. *(J. de S.-P.)*

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

STATYSTYKA PIJAŃSTWA W ANGLII. Kapłan J. B. Owen z Bolston w popularnej nauce, którą miał w Londynie o kassach oszczędności, przywiodł niedawno następne statystyczne szczegóły o pijaństwie i wpływie jego na liczbę popełnianych przestępstw. Nałog pijaństwa jest to demon pustoszyciel W. Brytanii. To, co od początku tego wieku poszło na trunki gorące, wystarczyłoby do zapłacenia we dwojnasob narodowego długu, mimo cały jego ogrom. Londyn sam liczy 180,000 gorzałczanych pijaków i co rok w nim trzy miljony f. sterl. na dżyn się marnuje. W ciągu lat trzynastu 249,000 mezkiej a 183,921 żeńskiej płci osób za pijaństwo i zgwałcenie publicznego porządku poszło do więzienia. W Manchester co rok nie mniej od miljona f. sterl. obraca się na pijaństwo. W Edynburgu jest 1000 szynków *whiskey*, 160 na jednej ulicy, a obok tego 200 tylko sklepów chleba. Na 27,000 przypadków zubożenia, 20,000 należy przypisać pijaństwu. W Glasgow podatek na ubogich wynosi 100,000 f. st. rocznie. «Dziesięć tysięcy, powiada Alison, upija się co sobota w nocy, całą niedzielę i poniedziałek są pijani, i ledwo we wtorek lub środę wracają do pracy. Glasgow wydaje 1,200,000 f. st. na trunki i 20,000 kobiet pijanych co rok przyprowadzają do policyi.» I jakież

niechybne skutki tych przerażających faktów. Obłąkanie, ubostwo, rozpusta i wszelkiego rodzaju przestępstwa. Biskup Londyński zrobił uwagę, iż z 1271 obłąkanych w stolicy, 649 t. j. przeszło połowa rozum swój przepiła. Co do ubostwa, liczą, iż dwie ³trzecie ubogich są bezpośrednią lub pośrednią ofiarą tego nałogu. Co do rozpusty, można dowieść, iż większa część 150,000 nierządnic Londyńskich pijanstwu winna zagładę wrodzonego wstydu. Wyliczono, że na 500 małoletnich przestępców trzymanych w Parkhurst, około 400 było ofiarą pijaństwa i zwichnionego przez to gospodarstwa rodziców. Sędzia Erskine na roczkach w Salisbury w roku 1844 oświadczył, że na 100 przestępstw w Anglii 99 pochodzi z pijaństwa. Toż samo utrzymywał sędzia Coleridge w Oxfordzie, a sędzia Pateson powiedział sądowi przysięgłych w Norwich. «Gdyby nie pijacy, ani ja, ani Panowie nie mielibyśmy nic do roboty.» — To wszystko dowodzi, że towarzystwa wstrzemięźliwości i tak nazwany *titotalizm*, w ogóle jeszcze nie wywarły widocznego wpływu. *(Mag. f. d. l. d. a.)*

* *
*

W Journal des Débats czytamy: «Piszą z Madrytu, 2 Grudnia: wystawa malowideł była bardzo znakomitą. Pensyonaryusze naszego Rządu w Rzymie, PP. Montanes, Madrano i Villamil, przysłali obrazy niemałej zalety. Pomiędzy utworami wystawionemi przez cudzoziemców najwięcej ściągał uwagę obraz P. Tadeusza Goreckiego (*), który, zdaniem dzienników i znawców, najpierwsze trzymał w tej wystawie miejsce. Obraz przedstawia młodą dziewczynę, umierającą na ręku matki i kapłana.

* *
*

Donieśliśmy przed niejakim czasem o probach czynionych w Algeryi, w Biskara, prowincyi Konstantynie, oswojenia rozmaitych pożytecznych roślin; przed miesiącem jeszcze proby te dawały piękne nadzieje, dziś niektóre z nich ziściły się już nad wszelkie oczekiwanie. Szczególniej krzew Bawełny, Trzcina cukrowa, Indygo i Arrachis dały bardzo obfite plony i w najlepszym gatunku.

Jeden fakt, sprawdzony w tych doświadczeniach, jest wielkiej przyszłości i znaczenia. Ryż suchy z Chin, posiany do koła Palm daktylowych (Phoenix dactylifera), pielęgnowanych w ogrodzie Biskaryjskim, wszedł, rosł i owocował bardzo plennie bez innych starań i zachodu, prócz zwyczajnego od czasu do czasu polewania samych drzew, u stóp których był posiany, podczas gorącej pory roku. Jeżeli się zwróci wzgląd, że ogrod Biskary położony jest wśród oazisów arabskich, w których Palma daktylowa jest drzewem pospolitém, łatwo ocenić, jakiej ważności dla całej Algeryi będzie upowszechnienie uprawy ryżu bez zatapiania, które dotąd było uważane za niezbędny warunek uprawy tego zboża. Pozostaje fizyologom Królestwa roślinnego dociec, czy w rzeczy samej i jakim sposobem, sąsiedztwo pomienionej Palmy zapewnia Ryżowi taką ilość wilgoci, jakiej ta roślina zdaje się koniecznie potrzebować. *(J. d. D.)*

(*) P. Tadeusz Gorecki jest jednym z celujących uczniów Cesarskiej Akademii Kunsztów w Petersburgu i kończy za granicą swoje wychowanie artystyczne na koszcie tegoż zakładu.

* *
*

Zmarła w ostatnich czasach Lady Ada Lovelace, z domu Byron, wsławiona poezyami ojca, nie była do niego bynajmniej podobna, ani z twarzy, ani z charakteru. Miała ledwo miesiąc, kiedy rodzice jej rozstali się nazawsze, a ośm lat, kiedy umarł ojciec jej, lord Byron. Szczególniej oddawała się nauce matematyki i była celującą uczennicą słynnego P. Babbage, wynalazcy machiny rachunkowej. Ostatnie kilka lat przepędziła prawie nie wstając z łoża, ciągle cierpiąca. Pochowana stosownie do życzenia, obok zwłok swego ojca, w kościele wsi Hucknall Forkard. Zostawiła troje dzieci, dwóch synów i córkę. Matka jej, lady Byron, z domu miss Milbanke, przeżyła męża i córkę. *(Ind. B.)*

* *
*

Imiona nadane przy chrzcie św. nowonarodzonemu synowi W. Xięcia Toskańskiego są: Jan-Nepomucen Marya-Annuncyada Józef Jan-Chrzciciel Ferdynand Baltazar Ludwik Gonzaga Piotr Alexander Zanobi Antonin. *(J. d. D.)*

* *
*

Na posiedzeniu Sądu Ławnictwa Królowej w Londynie, 3 Grudnia, Vice-hrabia Frankford skazany został na rok zamknięcia w domu poprawy za rozsyłanie przez pocztę na imię rozmaitych osób, paszkwilów na osoby szczególniej z najwyższego towarzystwa Londyńskiego płci obojej. Od lat już kilku szlachetny Lord wymyślił sobie tę zabawę i prawie ciągle jej się oddawał, mając u siebie prassę drukarską. Poszukiwania wszczęte zostały na skargę lorda Lennox, który się znalazł w liczbie osób najbezzasadniej i najohydniej oszkalowanych. Policyi Londyńskiej powiodło się wyśledzić sprawcę paszkwilów przez pojmanie jednej kobiety z jego domowej służby, w chwili kiedy wrzucała do pocztowej skrzyni całą pakę nowo-wydrukowanych tego rodzaju okolników. Lord Wielki Sędzia, lord Campbell, objawiając werdykt Przysięgłych, wyraził głęboki swój smutek, iż musi wyrzec surową karę za tak haniebny postępek, na człowieka wysokiego rodu. Lord Frankford nie okazał najmniejszego wzruszenia. *(Daily News.)*

* *
*

Na licytacyi rzadkich rękopisów, która odbędzie się w Londynie 23 bież. Grudnia, między innemi ciekawościami będzie wystawione na przedaż całe, nowe, dotąd niewydane dzieło Jana-Jakuba Rousseau, napisane własną jego ręką na obrzeżach (marginesach) własnego jego exemplarza *Emila*. Jest to odkrycie które nie może nie sprawić największego wrażenia w świecie literackim i xięgarskim. *(J. de D.)*

* *
*

W gazecie *Modes Parisiennes* donoszą, jako ważną nowość ze świata Mody, że na ostatnim wieczorze u Xiężny

Matyldy, mężczyzni a nawet niektóre damy paliły cygara. Dodają, że Ludwik Napoleon dawał się widzieć na tarasie pałacowym z cygarem.

(Z największą skwapliwością spieszymy udzielić tę wielką nowinę pięknej połowie czytającej Publiczności, pewni, że zwolennice panującej w naszej epoce planety *Nikotiny* z radością dowiedzą się, iż ich wpół jeszcze nieśmiałe kroki w zawodzie tytuniowym, otrzymały uroczystą sankcyą takiej wyroczni mody, jakim jest w dzisiejszych okolicznościach salon Xiężny Matyldy.)

* * *

Piszą z Penig (w Królestwie Saskiém), z dnia 6 Grudnia: «Nasz kościoł katedralny odebrał wielkiej wagi dar, zapisany mu testamentem przez zeszłego Augusta Koch, negocyanta w Penig. Jest to wizerunek Marcina Lutra, malowany z natury, przez Łukasza Kranach, w zamku Wartburgskim, w roku 1517, kiedy reformator miał wieku lat trzydzieści ośm. Portret ten malowany jest na drzewie i zachował się doskonale. P. Koch za życia trzymał go zamkniętym i nikomu nie pokazywał.» *(J. d. D.)*

* * *

Rząd Austryacki wydał rozkaz iżby, ilekroć znaczny przypadek zdarzy się na którejkolwiek z dróg żelaznych Rządowych, cały cug był dagerrotypowany natychmiast po przypadku, dla tego, iżby można dokładnie sądzić o przyczynach, które go spowodowały. W tym celu wszystkie stacye będą opatrzone w przyrządy dagerreotypowe. Myśl ta naprzód w Prusiech była powzięta. *(J. d. D.)*

* * *

Jeden z najsławniejszych boxerów angielskich, Jerzy Wilson, z Birmingham, znany pod przezwiskiem *Wilson-Młot*, umarł w tych dniach w Manchester, w skutek walki stoczonej z innym sławnym boxerem tego miasta, Tomaszem Welsh. Mieszkali oni w jednym domu od lat kilku i nakoniec się wyzwali na *partyą*, której stawka była 10 funtów sterlingów. Bitwa miała miejsce w obec licznego zgromadzenia. W ciągu godziny i 35 minut, zwarli się 78 razy; za siedmdziesiąt siódmym, obaj zapaśnicy wzajemnie się obalili na ziemię; w siedmdziesiąt ósmém zwarciu się (assaut), Wilson miał się ku odwrotowi, ale cofając się, stracił równowagę upadł na wznak, i uderzył się głową o kamień. Gdy go podjęto, był już bez zmysłów. Odwieziony natychmiast drogą żelazną do Manchester, skonał tam mimo wszelkie środki lekarskie. Swiadkowie zapewnili, że w 78-mém zwarciu się Wilson nie odebrał żadnego uderzenia od swego przeciwnika, lekarz zaś oświadczył, że śmierć nastąpiła z zerwania się fibry mozgowej od uderzenia głową o kamień. W skutek tego Sędzia śledczy (Coroner) wydał werdykt, *że śmierć nastąpiła z przypadku*, i przeto Tomasz Welsh, tymczasowo uwięziony, został wypuszczony na wolność. *(Ev. Mail.)*

Oświadczenie.

(Nadesłano.)

«Otrzymując bardzo częste od różnych osób zapytania o dalszy ciąg dzieła: *Obraz Bibliograficzno-Historyczny Literatury i Nauk w Polsce*, które od roku 1840, nakładem drukarni PP. Zawadzkich wychodziło w Wilnie, z jednej strony, najżywszą wdzięczność moję oświadczam, za udział i interes, jaki ta praca nie przestaje obudzać u światlej publiczności, z drugiej, widzę się w potrzebie uwiadomić, iż lubo od czasu, od którego wezwany do niej przez wydawców byłem, to jest od roku 1837, jedynem usiłowaniem mem było, uczynić ją odpowiednią celowi swemu, lubo i dziś ta sama jest dla niej gotowość moja i chęci, od bardzo dawna jednak, nic zgoła o niej nadal, ani o zamiarach wydawców z pewnością wiadomem mi nie jest. Do tego, materyały do niej, tak będące własnością wydawców, jak moje własne, znajdując się w ręku tychże wydawców, dalszy ciąg tej publikacyi, bynajmniej nie odemnie, ale od ich chęci zawisł, o tyle przynajmniej, o ile się to godzić może z prawem niejakiem, które długoletnią dla całkowitości dzieła pracą sądzę żem nabył, o ile się to godzić może, z moralném stanowiskiem, które w niém zajmuję.

«Co się tycze cząstki dzieła, której wyjścia na widok, prenumeratorowie jeszcze oczekują, to wiem, że część bibliograficzna, oddawna już prassę opuściła, a dopełnienie czyli wstęp do tomów II i III to jest, do działu nauk teologicznych, którego wykonanie najściślej do mnie należy, na świeże od P. Adama Zawadzkiego wezwanie, będzie pierwszem mem staraniem wygotować, jak tylko się od innego rozpoczątego już zatrudnienia uwolnię. Wilno dnia 23 Listopada (5 Grudnia) 1852 roku.

Adam Jocher.

OD WYDAWCY.

Tygodnik Petersburski będzie wychodził w roku przyszłym według dotychczasowego układu. Cena prenumeracyjna pozostaje taż sama.

KURS WEXLOWY I PIENIĘŻNY.

S.-Petersburg, 11 Grudnia.

Za rubel srebrny:

Na Londyn.	na 3 m.	$37\frac{1}{8}$, $38\frac{5}{16}$ pens.
Amsterdam.	— — —	$190\frac{3}{4}$, 191 cens.
Hamburg.	— — —	$34\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$ szel.
Paryż.	— — —	401, 403 cent.

Позволяется печатать. 11 Декабря 1852 года. *Ценсоръ Г. Дукшта-Дукшинскій.*

W DRUKARNI WOJENNE.